

EFEMER ÉPÍTÉSZET ÉS PROGRESSZIÓ – MAGYAR ESETTANULMÁNYOK

Konferencia

2011. január 28.

Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum

I. emeleti Auditórium

1095 Budapest, Komor Marcell u. 1.

Efemer építészet és progresszió – magyar esettanulmányok

Konferencia

A CentrArt Művészettörténészek Új Műhelye Közhasznú Egyesület 2011. január 28-án rendezi meg első tematikus konferenciáját „Efemer építészet és progresszió – magyar esettanulmányok” címmel. Az efemer épületek rövid ideig álló, ideiglenes jelenségekként tűntek fel az építészet történetében, ezt a műfajt maguk a tervező építészek és az építészettörténészek is új lehetőségek, technikák és stílusok kísérleti terepének tekintették. A konferencia arra keresi a választ, hogy ezen a már kanonizált megközelítésen túl milyen módon vizsgálható efemer építmények – elsősorban kiállítási pavilonok - kapcsán az (építészeti) progresszió fogalma. Az előadások az egyes világ- és szakkiállításokra felépített, magyar építészek által tervezett pavilonokat vizsgálják az adott kiállítás épületeinek és a korszak nemzetközi trendjeinek összefüggésében. Az építészeti progresszió vizsgálata mellett a konferencia vállalt célkitűzése az elmúlt egy évtized efemer építészetrel kapcsolatos új eredményeinek bemutatása és megvitatása. Tanulmányozásuk azonban nem csupán építészettörténeti kutatások szempontjából lehet jelentős, más tudományágak képviselői számára is új eredményeket hozhat, vagy új kutatási irányokat jelölhet ki. A konferencia előadásainak többsége olyan kiállítási pavilonokkal foglalkozik, amelyek nemcsak kiállítási térként funkcionáltak, hanem a nemzeti reprezentáció eszközeként is. Az előadások a kiállított tárgyak révén érintik az ipar-, mezőgazdaság- és a technikatörténetet, a képző- és iparművészetet, a néprajzot. Mindazok érdeklődésére is számot tarthat, akik a magyar kultúra francia, olasz, osztrák, német, román, angol kapcsolataival foglalkoznak.

A konferencia nyitó előadásán Weisz Attila egy nemrégiben előkerült és az efemer építészet ideiglenes jellegéből adódóan igazi ritkaság számba menő tárgyi emlékekkel foglalkozik. Hídvégi Violetta Pest Város Építő Bizottmánya anyagában fennmaradt tervek alapján mutatja be a városegysítést megelőző időszak ideiglenes építményeit Pesten. A két következő szekció a századforduló szak- és világkiállításainak magyar pavilonjait mutatják be. Magdó Eszter és Hutvágner Zsófia két, a szakirodalomban korábban nem tárgyalt szakkiállítás pavilonjaival kapcsolatos új eredményeiket ismertetik. A századforduló gazdag pavilonépítészetének hazai fejlődését és a korszak efemer építészetének teljességre törekvő bemutatását segítik elő a londoni és a bécsi pavilon példáján keresztül Anghelyi Judit és Süle Ágnes előadásai. Székely Miklós a

korszak magyar világkiállítási pavilonjainak korabeli külföldi kritikáit elemzi. A negyedik szekció az 1910–20-as évek magyar építészeti modernizmusához sorolható pavilonokkal és pavilon-tervekkel foglalkozik. Hadik András előadása Medgyaszay István kiállítási pavilonjait mutatja be az első világháború idejéből, kijelölve egyben a két politikai korszak határát is. Ferkai András a két világháború közötti időszak megvalósult pavilonjait, Csáki Tamás pedig Árkay Bertalan mindezidáig publikálatlan terveit mutatja be. Az utolsó szekcióban Prakfalvi Endre az 1940–50-es évek fordulójának magyarországi pavilon és csarnok építészetét tárgyalja. A konferencia utolsó külföldi kitekintését Rákos Kata és Róka Enikő előadásai jelentik, több mint két évtized magyar vonatkozású világkiállítási pavilonjait tárgyalják építészettörténeti és részben kiállítás-politikai szempontok alapján.

A konferencia tervezett következő állomása a közép-európai régió efemer építészetét kívánja bemutatni ugyanezen kérdésselvetés mentén. A jelenlegi konferencia hazai előzményei közé tartozik a Magyar Építészeti Múzeum eredeti terveket bemutató és katalógusában elemzéseket közlő, 2001-es Pavilon című kiállítása és katalógusa, valamint a Magyar Építőművészet 2008/3-as, világkiállításokkal foglalkozó tematikus száma.

A konferenciát a helyszín biztosításával a Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum támogatja.

A rendezvényre mindenkit szeretettel várunk!

Székely Miklós

A konferencia szervezője

Efemer építészet és progresszió – magyar esettanulmányok

Program

9.15-9.45 Regisztráció

9.45- 10.00. Lővei Pál köszöntője

10.00-10.45 szekcióvezető: Tóth Áron

Weisz Attila (Ion Andreescu Képzőművészeti Egyetem, Kolozsvár): Az I. Ferenc-kori efemer építészet tárgyi emléke Tordáról

Hídvégi Violetta (Budapest Főváros Levéltára): Ideiglenes épületek Pesten 1861-1873 között

10.45-11.00. kávészünet

11.00-11.45. szekcióvezető: Székely Miklós

Magdó Eszter (Quadro Galéria, Kolozsvár): Az 1906-os bukaresti Román Általános Kiállítás magyar pavilonja

Anghelyi Judit: 1908 - London: Magyar Kiállítás az Earl's Court-ban

11.45-13.00. ebédszünet

13.00-14.30: szekcióvezető: Csáki Tamás

Süle Ágnes Katalin (ELTE-BTK): 1910 Bécs - a Nemzetközi Vadászati Kiállítás magyar pavilonja

Hutvágner Zsófia (Iparművészeti Múzeum): 1911-es drezdai Nemzetközi Higiéniai Kiállítás magyar pavilonja

Székely Miklós (Ludwig Múzeum – KMM): Magyar világkiállítási pavilonok recepciója a külföldi kritikában 1900-1911 között

14.30-14.45. kávészünet

14.45-16.15. szekcióvezető: Lővei Pál

Hadik András (Építészeti Múzeum): 1916-1918 - kiállítási pavilonok Lembergben és Budapesten

Csáki Tamás (Budapest Főváros Levéltára): Árkay Bertalan pavilontervei az 1920-as évekből

Ferkai András (Moholy-Nagy Művészeti Egyetem): A kiállítási pavilon a modern magyar építészetben

16.15-16.30. kávészünet

16.30-18.00. szekcióvezető: Rozsnyai József

Rákos Kata (ELTE-BTK): Az 1937-es párizsi világkiállítás magyar pavilonja

Prakfalvi Endre (Építészeti Múzeum): 1948-1954 Az OTI pavilontól a Mezőgazdasági Kiállításig

Róka Enikő (Magyar Nemzeti Galéria): Az 1958-as brüsszeli világkiállítás magyar pavilonja